

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Wydział Wokalno-Instrumentalny

dyscyplina artystyczna: Instrumentalistyka

mgr Łukasz Trepczyński

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

Różnorodność inspiracji twórczych i ich wpływ na środki wykonawcze w wybranych sonatach fortepianowych kompozytorów polskich XX wieku

Przedmiotem niniejszej pracy jest przedstawienie inspiracji twórczych obecnych w trzech utworach: *Sonacie Rustica* Aleksandra Tansmana, *Sonacie* na fortepian Witolda Lutosławskiego oraz *II Sonacie* na fortepian Grażyny Bacewicz, a także analiza ich wpływu na decyzje dotyczące doboru środków wykonawczych.

Z uwagi na tak zakreślony temat dysertacja składa się z trzech rozdziałów, przy czym wszystkie mają analogiczną strukturę. Każdorazowo zaczynam od nakreślenia rysu biograficznego interesujących mnie kompozytorów z uwzględnieniem twórczości pochodzącej z okresu zbliżonego do czasu powstania omawianych dalej utworów. Opisuję także pokrótce ewolucję ich drogi artystycznej w kontekście przemian historycznych i stylistycznych epoki. Następnie nakreślam kierunki, prądy muzyczne czy pewne impulsy artystyczne, które w mojej ocenie stanowią główny punkt odniesienia (źródło wpływu) dla sonat. W przypadku Tansmana jest to wczesny neoklasycyzm i muzyka francuska początku XX wieku, w przypadku Lutosławskiego – impresjonizm Claude'a Debussy'ego, z kolei w przypadku Bacewicz – neoklasycyzm polski przełomu lat 40. i 50. XX wieku. Każdy rozdział zamyka główny podrozdział o charakterze analitycznym, w którym – pozostając na poziomie głębokiego odczytania utworu muzycznego – wskazuję możliwe źródła inspiracji twórczych trojga kompozytorów, zwracając szczególną uwagę na aspekt wpływu tych konkretnych impulsów na środki wykonawcze oraz ich dobór w danej sonacie. Jednocześnie zajmuję się szeroko rozumianą problematyką wykonawczą związaną z zastosowaniem rozmaitych środków wyrazu, sugerując konkretne sposoby ich użycia.

Dysertację zamyka podsumowanie, w którym, bazując na dokonanych analizach utworów pod kątem wykonawczym, kategorię wpływu rozpatruję na trzech różnych

plaszczynach: po pierwsze jako nawiązanie do konkretnej stylistyki muzycznej (czyli sugerowanie konkretnych estetycznych rozwiązań); po drugie jako sięganie do technik kompozytorskich rozwiniętych w dawniejszych epokach (i tym samym stwarzanie konieczności doboru odpowiednich środków wykonawczych); po trzecie wreszcie jako realizację, ostateczny kształt decyzji artystycznych i wyrazowych podejmowanych przez wykonawcę pod wpływem sugestii kompozytora.

25.01.2018r.

Łukasz Trepayński

Bydgoszcz, 30 kwietnia 2019 r.

Dr hab. Małgorzata Furche- Jurczyk
Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego
ul. Słowackiego 7
85-001 Bydgoszczy

RECENZJA W PRZEWODZIE DOKTORSKIM

PANA MGRA ŁUKASZA TREPCZYŃSKIEGO

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Rada Wydziału Wokalno-Aktorskiego, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.z 2003r. 65.595 z późn. zm.), oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011(Dz.U. 2011.204.1200 z późn. zm.)

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Wokalno- Instrumentalnego w Katowicach z dnia 25 września 2014 roku w sprawie

- wszczęcia przewodu doktorskiego Mgr Łukasza Trepczyńskiego w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, specjalność gra na fortepianie, wyznaczeniu na promotora Adt dr hab. Annę Górecką

Uchwały Rady Wydziału Wokalno - Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Katowicach z dnia 28.02.2019 roku w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim Mgra Łukasza Trepczyńskiego

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.2003.65.595 z późn.zm) oraz Rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22.09.2011 r.w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U.2011.204.1200) Dziekan Wydziału Instrumentalnego prof.zw. dr hab. Feliksa Widera skierował do mnie pismo z datą 11 marca 2019 roku informujące o wszczęciu przewodu doktorskiego i zawiadamiające o wyznaczeniu mej osoby na recenzenta pracy doktorskiej Pana Mgra Łukasza Trepczyńskiego zatytułowanej: *Różnorodność inspiracji twórczych i ich wpływ na środki wykonawcze w wybranych sonatach fortepianowych kompozytorów polskich XX wieku.*

Otrzymałam pracę pisemną z załączonym dziełem artystycznym zapisanym na nośniku elektronicznym CD, jak również dokumentację dorobku artystycznego Kandydata.

Ponadto dołączona została następująca dokumentacja:

Posiedzenie Rady w dniu 25 września 2014 roku:

- Lista minimum kadrowego
- Lista obecności z posiedzenia Rady wydziału Wokalno - Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Katowicach
- Uchwała w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego Pana Mgra Łukasz Trepczyńskiego
- Uchwała Uchwała w sprawie wyznaczenia promotora w przewodzie Mgra Łukasza Trepczyńskiego
- Protokoły komisji skrutacyjnej powołanej przez Radę Wydziału do przygotowania wniosków w w postępowaniu przewodowym.

Wyniki głosowania w dniu 25. 09. 2014 roku dotyczące wszczęcia przewodu doktorskiego

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	39
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady.	31
Oddano głosów ważnych	31
Za wszczęciem przewodu	31
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

Wyniki głosowania w sprawie wyznaczenia promotora Adt dr hab. Annę Górecka

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	39
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady.	31
Oddano głosów ważnych	31
Za wyznaczeniem promotora	31
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

Posiedzenie Rady Wydziału w dniu 28.02.2019 roku

- Lista obecności członków Rady Wydziału Wokalno - Instrumentalnego
- Uchwała w sprawie wyznaczenia na recenzentów w przewodzie doktorskim Mgr Łukasza Trepczyńskiego
- Protokoły komisji skrutacyjnej

Wyniki głosowania w dniu 28.02.2019 roku w sprawie wyznaczenia recenzenta dr hab. Michała Szczepańskiego

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	56
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady	42
Oddano głosów ważnych	41
Za wyznaczenie recenzenta	41

Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

Wyniki głosowania w dniu 28.02.2019 roku w sprawie wyznaczenia recenzenta dr hab. Małgorzatę Furche- Jurczyk

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	56
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady.	42
Oddano głosów ważnych	41
Za wyznaczenie recenzenta	41
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art.14 ust. 2 pkt. 2 Rada wydziału podjęła prawomocne uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka i wyznaczeniu promotora Adt dr hab. Annę Górecką oraz o wyznaczeniu dr hab. Michała Szczepańskiego i mej osoby recenzentami pracy doktorskiej Pana Mgra Łukasza Trepczyńskiego .

Podstawowe dane o kandydacie

Pan Mgr Łukasz Trepczyński ukończył z wyróżnieniem Akademię Muzyczną w Katowicach w klasie fortepianu prof. Andrzeja Jasińskiego, a następnie kameralistykę w klasie prof. Reginy Strokosz Michalak. Od 2010 roku rozpoczął pracę w swej macierzystej uczelni jako asystent w katedrze fortepianu. Był uczestnikiem wielu kursów pianistycznych prowadzonych przez wybitnych pianistów między innymi przez Krystiana Zimmermana, Johna O’Conora, Vladimira Kraineva, Lee Kum Singa, , Dang Thai Sona.

Pan Mgr Trepczyński jest wielokrotnym stypendystą Ministra Kultury i Sztuki, stypendystą Funduszu Pomocy Młodym Talentom Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich oraz Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce. Jest laureatem licznych nagród w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach pianistycznych: I nagroda w Ogólnopolskich Przesłuchaniach w Krakowie (2004), II nagroda w: Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym w Żaganiu (1999), Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Władysława Kędry w Łodzi (2002), Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2006), Konkursie Pianistycznym o stypendium Yamaha (2008), VII nagroda w Międzynarodowym Konkursie Chopinowskim w Mariańskich Łąźniach (Czechy 2008), V nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im Fryderyka Chopina w Warszawie dla Kandydatów do XV Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2005), nagrody dla najlepszego polskiego uczestnika podczas VII Międzynarodowego Konkursu im. I.J.Paderewskiego w Bydgoszczy(2007). Jest Laureatem Estrady Młodych 41 Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku. Brał udział w wielu festiwalach pianistycznych między innymi w: Międzynarodowym Festiwalu Jeunesses Musicales w Kielcach (1998,2002), Międzynarodowym Festiwalu Chopinowskim w

Filharmonii Narodowej (2005), Międzynarodowym Festiwalu Chopinowskim w Mariańskich Łazienkach (2009, 2010), Międzynarodowym Festiwalu Młoda Praga (2010).

Pan Mgr Łukasz Trepczyński występował w kraju między innymi w : Filharmonii Narodowej, Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku, Filharmonii Łódzkiej, Filharmonii Częstochowskiej, Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku, Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach, na Zamku Królewskim w Warszawie, w Dworku Chopina w Żelazowej Woli.

Znaczną część dorobku stanowią koncerty symfoniczne między innymi z Orkiestrą Akademii Beethovenowskiej, Moskiewską Orkiestrą „Pory roku”, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Praskiej, a także koncerty z zespołem „Kwartet Śląski”. Ponadto Doktorant występował w Niemczech, Francji, Belgii, Szwajcarii, w Czechach, we Włoszech oraz w Rosji. W ramach projektu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Fryderyk Chopin - Młode Interpretacje 2009 ” nagrał wraz z Orkiestrą Akademii Beethovenowskiej Rondo à la Krakowiak op.14 Fryderyka Chopina.

Ocena dorobku artystycznego i naukowego

Na ocenę dorobku artystycznego składają się wybrane 32 koncerty solowe, 12 koncertów symfonicznych, 4 kameralne i 17 wybranych koncertów festiwalowych co stanowi sumę 65 koncertów.

Wykaz Konkursów

Pan Mgr Łukasz Trepczyński jest laureatem licznych nagród w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach pianistycznych:

II nagroda: w Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2006) i w Konkursie Pianistycznym o stypendium Yamaha (2008), VII nagroda w Międzynarodowym Konkursie Chopinowskim w Mariańskich Łazienkach (Czechy 2008), V nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie dla Kandydatów do XV Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2005), nagrody dla najlepszego polskiego uczestnika podczas VII Międzynarodowego Konkursu im. I.J.Paderewskiego w Bydgoszczy (2007), ponadto jest laureatem Estrady Młodych 41 Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku. Otrzymał także I nagrodę w Ogólnopolskich Przesłuchaniach w Krakowie (2004) oraz II nagrody w : Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym w Żaganiu (1999) i Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Władysława Kędry w Łodzi (2002).

Wykaz Stypendiów

- Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2003-2009)
- Stypendium Funduszu Pomocy Młodym Talentom Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich 2000
- Stypendium Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce.
- Stypendium Inicjatyw Kulturalnych w Radomsku 2001-2009
- Stypendium Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci 2003- 2004
-

Był uczestnikiem wielu kursów pianistycznych prowadzonych przez wybitnych pianistów między innymi przez Krystiana Zimmermana, Johna O'Conora, Jeana Claudea Vanden Eyndena, Jacquesa Rouviera, Vladimira Kraineva, Lee Kum Singa, Dang Thai Sona.

Repertuar koncertów

W programie koncertów solowych znajdujemy bardzo szeroki repertuar : Fryderyka Chopina *Balladę g- moll op. 23, Walce op. 34, Poloneza - Fantazję op. 61, Nokturny H-dur op. 9, Des- dur op. 27, cis- moll op. 27, Polonezy : A- dur op. 40, As- dur op. 53 Preludia op. 28, Etiudy : F- dur op. 10 nr 8, a- moll op. 10 nr 2, Ges- dur op. 10 nr 5, e- moll op. 25 nr 5, a- moll op. 25 nr 11, Sonatę b- moll op. 35, Mazurki op. 24, op. 63 Barkarolę Fis- dur op. 60* , ponadto J. S Bacha *Koncert włoski*, W. A Mozarta *Sonatę C- dur KV330, Fantazję i fugę C- dur KV 394*, F. Schuberta *Impromptu Ges - dur op. 90*, R. Schumanna - *Wariacje „Abegg” op. 1* , K. Szymanowskiego, *Preludia op. 1*, Rachmaninowa *wybrane Etiudy*.

VI Sonatę A- dur op. 82 , S. Prokofiewa, C. Debussy'ego *Suite Bergamasque*, Tansmana *Sonatę Rustica*, G. Bacewicz *II Sonatę*.

W wybranych koncertach symfonicznych F. Chopina Doktorant wykonywał *Koncert f- moll op. 21, F. Chopina Rondo à la Krakowiak F- dur op. 14, J. S. Bacha Koncerty C- dur BWV 1061, c- moll BWV 1062 na dwa fortepiany i a- moll BWV 1065 na cztery fortepiany* , W.A.Mozarta *Koncert fortepianowy B- dur KV595* oraz W.Maliszewskiego *Koncert fortepianowy b- moll op. 29*, S. Prokofiewa - *I Koncert fortepianowy fis- moll*

Wykaz ważniejszych koncertów solowych

- 03.06.2001 r. Filharmonia Łódzka im. Artur Rubinsteina , Koncert Laureaci 2001
- 14.02 2003 r. Zamek Królewski w Warszawie, Młodzi muzycy w Zamku Królewskim
- 29.05.2005 r. Żelazowa Wola Recital Chopinowski
- 19.06.2005 r. koncert w Łazienkach Królewskich w Warszawie
- 06.09.2005 r. Filharmonia Częstochowska Polscy Kandydaci na XV Konkurs Pianistyczny im F. Chopina
- 25.06.2006 r. Recital chopinowski w Żelazowej Woli
- 10.01.2007 r. koncert w Akademia Muzyczna w Poznaniu
- 02.05.2007 r. Neapol, Koncert w związku z obchodami Konstytucji 3 Maja
- 28.10 .2007 r. Stuttgart - Bad Cannstatt Recital fortepianowy
- 31.03.2008 r. Gdańsk Recital- nagroda FBB Musica Mundi
- 03.-09.05.2008 r. cykl koncertów w Niemczech : Stuttgart, Karlsruhe, Heidelberg
- 13.05.2008 r. Koncert w Akademii Muzycznej im. S . Moniuszki w Gdańsku
- 14.05.2008 r. Koncert w Filharmonii Ballyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku
- 10.12.2008 r. Moskwa, Recital w Domu - Muzeum Światosława Richtera
- 17.12.2008 r. Koncert w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi
- 22.02.2009 r. Akademia Muzyczna w Krakowie Inauguracja wraz z Prof. Jasińskim cyklu „Pianiści w Holdzie Mistrzowi - Chopin 2010 ”
- 03-04. 04.2009 r. Bukareszt, koncerty na zaproszenie Instytutu Polskiego w Filharmonii. im. George Enescu i na Zamku Peles w Sinaii
- 26.11.2009 r. Filharmonia Świętokrzyska Recital Chopinowski
- 23.03.2010 r. Fribourg , Aula Uniwersytetu F. Chopina, Recital Chopinowski
- 26.05.2010 r. Praga Ambasada RP Koncert Chopinowski

- 08.10.2011 r. Zakopane, Wolla Atma , Recital fortepianowy
- 06.-07-.10.2012 r. Włochy, Ischia Cykl koncertów organizowanych przez Fundację Williama Waltona
- 31.08.2013 r. Ischia Cykl koncertów organizowanych przez Fundację Williama Waltona
- 12.02.2014 r. Katowice Akademia Muzyczna , „Środa Pianistyczna”

Wykaz Koncertów Symfonicznych

- 12.05.2005 r. Katowice, Akademia Muzyczna, Dyrygent Szymon Bywalec, F. Chopin Koncert f-moll op.21
- 09.11.2008 r. Warszawa, Duża Aula Politechniki, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Dyrygent Sebastian Perłowski, F. Chopin Koncert f-moll op.21
- 28.11.2008 r. Kraków, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Dyrygent Sebastian Perłowski, F. Chopin Koncert f-moll op.21
- 23.04.2009 r. Katowice Filharmonia Śląska , Orkiestra Filharmonii Śląskiej, Dyrygent Sławomir Chrzanowski, W. A Mozart Koncert fortepianowy B- dur KV595
- 28.11.2009 r. Puławy Pałac Księżąt Pomorskich, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Dyrygent Michał Dworzyński, F. Chopin rondo à la Krakowiak F-dur op. 14
- 29.11.2009 r. Chorzowskie Centrum Kultury, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Dyrygent Michał Dworzyński, F. Chopin rondo à la Krakowiak F-dur op. 14
- 04.09.2010 r. Radomsko, Miejski Dom Kultury, Koncert z cyklu „Chopin i Jego Rodacy, Podróże z Muzyką Polską”, Orkiestra symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej, Dyrygent Jacek Rogala , F. Chopin Koncert f-moll op.21
- 01.10.2010 r. Katowice - Giszowiec, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej, Dyrygent Mirosław Jacek Błaszczyk, F. Chopin - Koncert f-moll op.21
- 16.12.2010 r. Katowice, Akademia Muzyczna , Koncert dedykowany Prof. Andrzejowi Jasińskiemu, Studencka Orkiestra Kameralna , Dyrygent Jan Wincenty Hawel, Wykonawcy : Oliwia Grabowska, Piotr Banasik, Mateusz Borowiak, Łukasz Trepczyński, J. S. Bach Koncerty C-dur BWV 1061, c- moll BWV 1062 na dwa fortepiany i a-moll BWV 1065 na 4 fortepiany
- 06.05.2011 r. Kielce Filharmonia Świętokrzyska, Orkiestra filharmonii Świętokrzyskiej, Dyrygent Liliana Krych, W.A.Mozart Koncert fortepianowy B- dur KV595
- 22.11.2013 r. Kielce, Filharmonia Świętokrzyska, Orkiestra filharmonii Świętokrzyskiej, Dyrygent Marzena Diakun, W. Maliszewski - Koncert fortepianowy b-moll op.29

Wykaz ważniejszych koncertów festiwalowych

- 16.06.2005 r. Filharmonia Narodowa w Warszawie „Warszawski Festiwal Chopinowski Filharmonii Narodowej”
- 12.09.2007 r. Słupsk, 41 Festiwal Pianistyki Polskiej
- 14.10.2007 r. Katowice, ” XVII Międzynarodowy Festiwal Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych”
- 08.12.2007 r. Konin IV Ogólnopolski Festiwal Pianistyczny „Chopinowskie Interpretacje Młodych ”

- 15.08.2009 r. Mariańskie Łaźnie „50 Festiwal Chopinowski „
- 08.11.2009 r. Nowy Sącz „XV Sąddecki Festiwal Muzyczny ” Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Dyrygent Marcin Nałęcz - Niesiołowski , F. Chopin Koncert f- moll op.21
- 15.03.2010 r. Moskwa , Moskiewski Dom Kompozytorów , otwarcie festiwalu z okazji 200 - rocznicy urodzin Fryderyka Chopina, Moskiewska Orkiestra Kameralna „Pory Roku ” dyrygent Władysław Bułachow , F.Chopin Koncert f- moll op.21
- 30.10.2009 r. Łódź , Orkiestra Filharmonii Łódzkiej, Dyrygent Wojciech Rodek, S. Rachmaninow I Koncert fortepianowy fis- moll
- 18.08.2010r. Mariańskie Łaźnie „51 Festiwal Chopinowski , Czeska orkiestra Kameralna , Dyrygent Lukas Kovarik, F. Chopin , Rondo à la Krakowiak op.14
- 13.09.2010 r. Praga, Międzynarodowy Festiwal Muzyczny, Orkiestra Kameralna Filharmonii Praskiej, Dyrygent Keita Matsui, F.Chopin Koncert f- moll op. 21
- 17.10.2012 r. Słupsk, Zamek Książąt Pomorskich, „XX Międzynarodowy Festiwal Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych”
- 11.03.2013 r. Katowice , Akademia Muzyczna , „Oblicza meduzy Europy”

Koncerty solowe, symfoniczne, wielokrotne występy podczas festiwali muzycznych potwierdzają, że Doktorant prowadzi bardzo ożywioną działalność artystyczną. Jego bogaty repertuar pianistyczny ze szczególnie wymagającymi wieloma dziełami Fryderyka Chopina, oraz nagrania płytowe dowodzą znakomitej pianistyki Doktoranta.

Ocena dzieła artystycznego i jego opisu

Dzieło artystyczne tworzy płyta CD nagrana 12 i 13 października 2018r. W Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach oraz praca doktorska zatytułowana „*Różnorodność inspiracji twórczych i ich wpływ na środki wykonawcze w wybranych sonatach fortepianowych kompozytorów polskich XX wieku.*” Reżyserem dźwięku podczas nagrania był Grzegorz Stec.

Program zapisu pracy doktorskiej obejmuje następujące utwory :

- Aleksander Tansman *Sonata Rustica*
- Witold Lutosławski *Sonata na fortepian*
- Grażyna Bacewicz. *II Sonata na fortepian*

Pan Mgr Łukasz Trepczyński prezentuje zarówno dzieło artystyczne jak i część opisową profesjonalnie, adekwatnie do charakteru poszczególnych kompozycji. Jego wypowiedź artystyczna jest wyrazista, poparta głęboką wiedzą muzyczną.

I część *Sonata Rustica* Aleksandra Tansmana w wykonaniu Doktoranta utrzymana jest w wirtuozowskim pogodnym charakterze. Zróżnicowana dynamika, bardzo czytelna narracja, w której Doktorant pięknie ukazuje plany brzmieniowe w wielogłosach sprawiają, że Jego gra jest żywa i przekonująca. Warto zwrócić uwagę na wymagający drugi temat I części sonaty, w którym Tansman do zapisu poszczególnych głosów używa trzeciej pięciolinii. Doktorant ze swobodą prowadzi głosy w trzech różnych rejestrach fortepianu, doskonale łącząc wszystkie plany

brzmieniowe. Barwnie przekazuje idee kompozytora dotyczące imitacji różnych instrumentów, przykładowo chociażby *quasi corni* na początku przetworzenia.

W II część *Sonaty Rustica* Mgr Trepczyński ujmuje wokalną, niepretensjonalnie prowadzoną frazę. Operuje tu przepięknym śpiewnym legato i bogatym zakresem niskiej dynamiki, w której muzyka nadal jest czytelna i zrozumiała.

Brawurowa, pełna wigoru III część *Sonaty* nasuwa od razu skojarzenia z krakowiakiem, a następnie z oberkiem. Zachwyca we wszystkich motorycznych przebiegach drobnych wartości rytmicznych. Doskonale repetycje, swoboda techniczna przy bardziej skomplikowanej zmianie rejestrów oraz wrażliwość na brzmienie instrumentu świadczą o bardzo wysokim poziomie możliwości pianistycznych wykonawcy. Skrupulatnie przekazana idea kompozytora wraz z odpowiednio przemyślaną formą tworzą imponującą całość.

Młodzieńcza *Sonata* Witolda Lutosławskiego w interpretacji Pana Mgr Trepczyńskiego przybliży klimat brzmieniowy francuskich kompozycji impresjonistycznych. Doktorant różnicuje kolorystycznie plany brzmieniowe zachowując odpowiednie proporcje, pozwalając na śpiewne prowadzenie melodii np. w II temacie pierwszej części. Jego autentyczna wypowiedź muzyczna, szlachetny rodzaj dźwięku niezmałowany brakiem kontroli we fragmentach o dużym wolumenie, zasługują na uznanie. Wykonanie to charakteryzuje bardzo dobre wycucie czasu muzycznego, świetna budowa kulminacji zakończona przekonującą puentą.

W *Adagio ma non troppo* Mgr Trepczyński konsekwentnie i logicznie, prowadzi muzyczną narrację. Bardzo subtelnie dobierając pedalizację tworzy barwny wachlarz różnorodnych brzmień.

Błyskotliwie zaprezentowany finał *Sonaty* Witolda Lutosławskiego zwraca uwagę na perfekcyjną artykulację z imponującym staccato w ekspozycji (fragment przypominający *Passepied* z *Suity Bergamasque*). Brawurowe figuracje w przetworzeniu oraz swobodnie wykonywane oktawy na które napotykamy w reprzyzie ukazują doskonałą pianistykę wykonawcy. Uważam, że ogromna praktyka estradowa Doktoranta i głęboko przeprowadzona analiza tematu także znacznie podnoszą walory artystyczne prezentowanych przez niego kompozycji.

II *Sonata* Grażyny Bacewicz, to kolejny energetyczny i przekonujący popis możliwości pianistycznych Doktoranta. Mgr Trepczyński świadomy swoich artystycznych wyborów z młodzieńczą spontanicznością, która łączy się z dojrzałą pianistyką tworzy wybitną kreację. Żywiolowo, z rozmachem oddaje inspiracje brzmieniem muzyki Bartoka i Prokofiewa. Doświadczamy tego słuchając m.in. brawurowego wykonania *Toccaty*.

Kandydat we wszystkich zaprezentowanych utworach wytrwale dąży do wiernego zaprezentowania intencji kompozytora, ale jednocześnie Jego interpretacja jest niezwykle osobista i ekspresyjna. Dysponuje w zależności od potrzeby: piękną długą frazę (wykonywaną szlachetnym dźwiękiem), barwną polifonią, czy techniką wirtuozowską w połączeniu z nienaganną czytelną artykulacją. Potrafi wyrazić emocje zawarte w najbardziej zawiłych figuracjach, które stają się zrozumiałe i bardzo klarowne dla słuchacza.

Z bardzo dużym zainteresowaniem śledziłam każdy dźwięk, frazę i logicznie zbudowane formy poszczególnych utworów. Interpretacje Doktoranta oparte są na gruntownej znajomości stylu, wyborze właściwych środków wykonawczych i olbrzymiej wrażliwości muzycznej. Twierdzę, że dzieło artystyczne Pana Mgr Trepczyńskiego jest popisem artystycznym w najwyższym tego słowa znaczeniu.

Część opisowa składa się ze wstępu i trzech rozdziałów, podsumowania i bibliografii. Pod względem merytorycznym bardzo szczegółowo i wyczerpująco dokonuje On analizy wybranego tematu. Praca zawiera rysy biograficzne i krótką ewolucję drogi artystycznej kompozytorów. Nakreślone są cechy stylu każdego prezentowanego kompozytora, a następnie niezwykle cenny dla pianistów opis różnorodnych inspiracji twórczych i ich wpływ na środki

wykonawcze wybranych kompozycji, uwzględniając twórczość innych kompozytorów pochodzącą z tego okresu.

W pierwszym rozdziale Kandydat przedstawia tendencje neoklasyczne oraz wpływy muzyki francuskiej początku XX wieku, które zadecydowały o doborze środków wykonawczych w *Sonacie Rustica* Aleksandra Tansmana. Doktorant zwraca szczególną uwagę, między innymi na różnicowany charakter i plany brzmieniowe wykraczające już poza epokę klasycyzmu, wskazując jednocześnie na impresjonistyczne zainteresowania kompozytora. Trafne spostrzeżenia, ciekawa argumentacja i paralele z innymi utworami Debussy'ego, Ravela, czy Prokofiewa sprawiają, że opis dzieła artystycznego czyta się z zainteresowaniem, będąc przekonanym, że Autor ma olbrzymią wiedzę muzyczną.

W kolejnym z rozdziałów omówiony jest wpływ, użytych przez Witolda Lutosławskiego środków wypowiedzi, na aspekty wykonawcze w *Sonacie*. Rozważania te poprzedza nakreślenie głównych cech impresjonizmu występujących w muzyce Claude'a Debussy'ego.

Pan Mgr Trepczyński nawiązuje do klasycznych wzorców budowy podobnie jak w *Sonacie* Tansmana, udowadniając, że kompozytor zbliża się w warstwie brzmieniowej do twórców XX wieku. Czerpie inspiracje od Claude'a Debussy'ego, co zauważalne jest w kolorystyce i klimacie spokrewnionym z muzyką francuską.

Pisząc o „.....błyskotliwych pochodach drobnych wartości rytmicznych, akwarelowym drugim planie, perlistej artykulacji, mgielce harmoniczej, kaskadowej fakturze, ...a wreszcie logice w rozwoju narracji” nie trudno zauważyć, że Doktorant jest muzykiem o bardzo bogatej wyobraźni, który barwnie potrafi przekazać to, co nie łatwo sprecyzować i ująć w słowa.

Opis dzieła zwraca szczególną uwagę na wybór decyzji artystycznych przed którymi staje wykonawca, zawsze w świetle z sugestii i zamysłu kompozytora. Dysertacja Pana Mgr Łukasza Trepczyńskiego dowodzi Jego znajomości : literatury, szeroko rozumianej problematyki wykonawczej oraz umiejętności stosowania właściwych narzędzi badawczych.

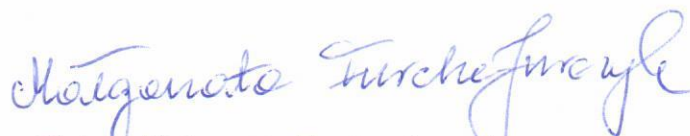
Konkluzja

Mgr Łukasz Trepczyński, korzystając z dostępnych źródeł badawczych, a także ze swoich doświadczeń wyczerpująco dokonał szczegółowej analizy inspiracji twórczych i ich wpływu na środki wykonawcze trzech sonat pochodzących z początku XX wieku. Głęboka wiedza muzyczna, perfekcyjny warsztat pianistyczny oraz wrażliwość muzyczna Doktoranta pozwoliły mu na przekonujące zaprezentowanie dzieła artystycznego. Doświadczenie koncertowe, w połączeniu z ugruntowaną znajomością teorii i literatury muzycznej, miały wpływ na bardzo wysoką jakość wykonanych utworów, tworząc logiczną i kreatywną wypowiedź artystyczną.

Praca doktorska Pana Mgr Trepczyńskiego jest doskonałą kompilacją Jego dokonań i umiejętności artystycznych oraz bogatej wiedzy teoretycznej.

Dzieło artystyczne Kandydata spełnia wszystkie warunki zawarte w ustawie.

Pracę doktorską przyjmuję i popieram wnioszek o przyznanie Panu Mgr Łukaszowi Trepczyńskiemu tytułu Doktora Sztuki.

Dr hab. Małgorzata Furche- Jurczyk

RECENZJA W PRZEWODZIE DOKTORSKIM

PANA MGRA ŁUKASZA TREPCZYŃSKIEGO

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Rada Wydziału Wokalno- Aktorskiego , zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003.65. 595 z późn. zm.), oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2011(Dz.U. 2011.204.1200)

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Wokalno- Instrumentalnego w Katowicach z dnia 25 września 2014 roku w sprawie

- wszczęcia przewodu doktorskiego Mgr Łukasza Trepczyńskiego w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, specjalność gra na fortepianie, wyznaczeniu na promotora Adt dr hab. Annę Górecką
- Uchwały Rady Wydziału Wokalno - Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Katowicach z dnia 28.02.2019 roku w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim Mgra Łukasza Trepczyńskiego

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.2003.65.595 z późn.zm) oraz Rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22.09.2011 r.w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich , w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U.2011.204.1200) Dziekan Wydziału Instrumentalnego prof.zw. dr hab. Feliksa Widera skierował do mnie pismo z datą 11 marca 2019 roku informujące o wszczęciu przewodu doktorskiego i zawiadamiające o wyznaczeniu mej osoby na recenzenta pracy doktorskiej Pana Mgra Łukasza Trepczyńskiego zatytułowanej : *Różnorodność inspiracji twórczych i ich wpływ na środki wykonawcze w wybranych sonatach fortepianowych kompozytorów polskich XX wieku.*

Otrzymałem pracę, pisemną z załączonym dziełem artystycznym zapisanym na nośniku elektronicznym CD, jak również dokumentację dorobku artystycznego Kandydata. Ponadto dołączona została następująca dokumentacja :

Posiedzenie Rady w dniu 25 września 2014 roku:

- Lista minimum kadrowego
- Lista obecności z posiedzenia Rady wydziału Wokalno - Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Katowicach
- Uchwała w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego Pana Mgra Łukasz Trepczyńskiego

- Uchwała Uchwała w sprawie wyznaczenia promotora w przewodzie Mgra Łukasza Trepczyńskiego
- Protokoły komisji skrutacyjnej powołanej przez Radę Wydziału do przygotowania wniosków w w postępowaniu przewodowym.

Wyniki głosowania w dniu 25. 09. 2014 roku dotyczące wszczęcia przewodu doktorskiego

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	39
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady.	31
Oddano głosów ważnych	31
Za wszczęciem przewodu	31
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

Wyniki głosowania w sprawie wyznaczenia promotora Adt dr hab. Anę Górecka

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	39
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady.	31
Oddano głosów ważnych	31
Za wyznaczeniem promotora	31
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

Posiedzenie Rady Wydziału w dniu 28.02.2019 roku

- Lista obecności członków Rady Wydziału Wokalno - Instrumentalnego
- Uchwała w sprawie wyznaczenia na recenzentów w przewodzie doktorskim Mgr Łukasza Trepczyńskiego

- Protokoły komisji skrutacyjnej

**Wyniki głosowania w dniu 28.02.2019 roku w sprawie wyznaczenia recenzenta
dr hab. Michała Szczepańskiego**

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	56
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady.	42
Oddano głosów ważnych	41
Za wyznaczenie recenzenta	41
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

**Wyniki głosowania w dniu 28.02.2019 roku w sprawie wyznaczenia na recenzenta
dr hab. Małgorzatę Furche- Jurczyk**

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady	56
Liczba obecnych na głosowaniu członków Rady.	42
Oddano głosów ważnych	41
Za wyznaczenie recenzenta	41
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów nieważnych	0

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art.14 ust. 2 pkt. 2 Rada wydziału podjęła prawomocne uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka i wyznaczeniu promotora Adt dr hab. Annę Górecką oraz o wyznaczeniu dr hab. Małgorzatę Furche-Jurczyk i mej osoby recenzentami pracy doktorskiej Pana Mgra Łukasza Trepczyńskiego .

Podstawowe dane o kandydacie

Pan Mgr Łukasz Trepczyński urodził się 1985 roku. Ukończył Liceum Muzyczne im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi pod kierunkiem Barbary Talmy-Sutt, Akademię Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w klasie fortepianu prof. Andrzeja Jasińskiego uzyskując dyplom z wyróżnieniem. Następnie ukończył kameralistykę w klasie prof. Reginy Strokosz Michalak. W 2010 roku rozpoczął pracę w swej macierzystej uczelni jako asystent w katedrze fortepianu. Był uczestnikiem wielu kursów pianistycznych prowadzonych przez wybitnych pianistów między innymi przez Krystiana Zimmermana, Johna O'Conora, Vladimira Kraineva, Lee Kum Singa, , Dang Thai Sona.

Pan Mgr Trepczyński jest wielokrotnym stypendystą Ministra Kultury i Sztuki, stypendystą Funduszu Pomocy Młodym Talentom Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich oraz Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce. Jest laureatem licznych nagród w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach pianistycznych : I nagroda w Ogólnopolskich Przesłuchaniach w Krakowie(2004), II nagroda w : Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym w Żaganiu(1999), Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Władysława Kędry w Łodzi(2002), Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2006), Konkursie Pianistycznym o stypendium Yamaha (2008), VII nagroda w Międzynarodowym Konkursie Chopinowskim w Mariańskich Łązniach (Czechy 2008), V nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im Fryderyka Chopina w Warszawie dla Kandydatów do XV Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2005), nagrody dla najlepszego polskiego uczestnika podczas VII Międzynarodowego Konkursu im. I.J.Paderewskiego w Bydgoszczy(2007). Jest Laureatem Estrady Młodych 41 Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku . Brał udział w wielu festiwalach pianistycznych między innymi w : Międzynarodowym Festiwalu Jeunesses Musicales w Kielcach (1998,2002), Międzynarodowym Festiwalu Chopinowskim w Filharmonii Narodowej (2005), Międzynarodowym Festiwalu Chopinowskim w Mariańskich Łązniach (2009, 2010), Międzynarodowym Festiwalu Młoda Praga (2010). Posiada znaczącą działalność koncertową oraz rozległy repertuar pianistyczny.

Ocena Pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Łukasza Trepczyńskiego pt. "Różnorodność inspiracji twórczych i ich wpływ na środki wykonawcze w wybranych sonatach fortepianowych kompozytorów polskich XX wieku" składa się z dzieła artystycznego w formie zapisu elektronicznego (płyta CD) oraz jego opisu wraz z analizą.

Nagranie zawiera następujące utwory:

Aleksander Tansman – *Sonata Rustica*

Witold Lutosławski – *Sonata* na fortepian

Grażyna Bacewicz – *II Sonata* na fortepian

nagranie zrealizowano w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w dniach 12-13 października 2018 roku.

Opis rozprawy doktorskiej mgra Łukasza Trepczyńskiego oraz dołączone do niego dzieło artystyczne, dotyczy wybranych sonat fortepianowych trojga wybitnych kompozytorów polskich XX wieku . Są nimi kolejno: Aleksander Tansman, Witold Lutosławski oraz Grażyna Bacewicz.

Na wielkie uznanie zasługuje pomysł zestawienia, opisu i wykonania napisanych na przestrzeni 28 lat (1925-1953) trzech sonat. Wskazany byłby natomiast dokładniejszy opis utworów na stronie tytułowej, określający poszczególne części nagranych i omawianych dzieł.

Dysertacja składa się z trzech rozdziałów . W pierwszym („Sonata Rustica Aleksandra Tansmana jako efekt inspiracji muzyką francuską początków XX wieku") autor nakreśla rys biograficzny oraz cechy stylu kompozytorskiego żyjącego w latach 1897 -1986 Aleksandra Tansmana. Następnie opisana jest epoka, w której żył i jej wpływ na drogę twórczą kompozytora. Trendy, cechy stylistyczne, kierunki i ich oddziaływanie na kompozycje omówione są w dalszych opisach . Charakterystyka wpływów, inspiracji twórczych oraz szczegółowa analiza samego utworu zamykają rozdział poświęcony Tansmanowi.

Interpretując omawianą sonatę pianista znakomicie ujął jej spójną formę oraz podkreślił kolorystykę i wartką rytmikę, umiejętnie łącząc je z witalnością i dynamizmem. W zwięzłym konstrukcyjnie utworze z okresu paryskiego wyraźnie słychać wpływy i nawiązania do muzyki Ravela, któremu dedykowana jest Sonata Rustica. W drugiej części tego dzieła wykonawca wykazał się dużą wrażliwością na barwę dźwięku, pięknie ukazując nostalgiczny i wokalny wydźwięk tej wysublimowanej muzyki.

Analogiczną strukturę autor wykorzystuje w rozdziale drugim („Krań młodzieńczych inspiracji w Sonacie na fortepian Witolda Lutosławskiego”) oraz trzecim

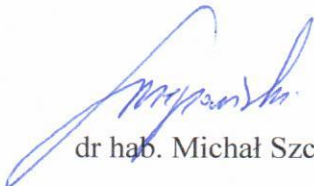
(„Interpretacja II Sonaty na fortepian jako próba ukazania integralności stylu kompozytorskiego Grażyny Bacewicz”).

W Wykonanie sonaty Lutosławskiego wyraźnie odbiega brzmieniowo od pozostałych dwóch sonat dzięki realizacji zupełnie innych założeń estetycznych. W utworze słychać głęboką i osobistą wypowiedź artystyczną pianisty oraz kontemplacyjny charakter, przede wszystkim drugiej części. Utwór urzeka dojrzałością i ładunkiem emocjonalnym niespełna 31-letniego kompozytora, zainspirowanego w tym czasie twórczością muzyczną doby impresjonizmu. Bogata i gęsta faktura utworu przedstawiona jest przez wykonawcę w klarowny, czytelny i zrozumiały sposób. Istotnym aspektem jest także popularyzacja tego bardzo rzadko grywanego utworu. Biorąc pod uwagę powszechne uznanie Witolda Lutosławskiego jako jednego z najwybitniejszych w świecie kompozytorów drugiej połowy XX wieku, należy stwierdzić, że brak upowszechnienia tego dzieła jest zastanawiający. Tym większa zasługa doktoranta.

II Sonata na fortepian Grażyny Bacewicz to utwór z okresu, w którym język muzyczny kompozytorki był już w pełni ukształtowany (1953). Utwór wpisuje się w nurt późnego neoklasycyzmu. Wykonanie II Sonaty jest bardzo efektowne. Pianista doskonale zarysowuje formę utworu, tworząc silny kontrast pomiędzy tematami. Jego wachlarz możliwości pianistycznych znajduje odzwierciedlenie w zróżnicowanej artykulacji, szerokiej amplitudzie dynamicznej, umiejętności kształtowania proporcji pomiędzy głosami w utworze oraz ogólnej precyzji i biegłości technicznej. Dzięki temu, a także głębokiemu zrozumieniu struktury i genezy dzieła, oraz znajomości literatury muzycznej mającej bezpośredni wpływ na powstanie II Sonaty, warstwa muzyczna dzieła ukazana została w pełnej okazałości.

Konkluzja:

Rozprawa doktorska wraz z dziełem artystycznym mgra Łukasza Trepczyńskiego dowodzi bardzo wysokiego poziomu jego wykonawstwa, głębokiej wiedzy z zakresu historii i rozwoju muzyki XX wieku oraz umiejętności przeprowadzenia wnikliwej analizy tekstu muzycznego z punktu widzenia odtwórcy (pianisty). Niewątpliwą wartością pracy jest szeroko pojęta popularyzacja sonat fortepianowych wybitnych polskich kompozytorów minionego stulecia, co samo w sobie stanowi istotny wkład w rozwój instrumentalistyki w Polsce. Biorąc pod uwagę dotychczasowy dorobek, jakim są cenne osiągnięcia w zakresie gry na fortepianie oraz umiejętności badawcze doktoranta, z całą satysfakcją pracę przyjmuję i stwierdzam, że spełnił wymagania art. 13 Ustawy z dnia 14.03. 2003 roku.

dr hab. Michał Szczepański